

3 Cena numeru **3**
centy
(kawa) w Krakowie
w Poznaniu w proszku.
PRZEWRZĄTA
miesiąc. w Krakowie już
z dostawą do domu K 1.50
na powiaty
sprężynka pocztowa K 1.50
Przemysłowa za granicą
mk 1.50, fr. 2, rb. 1.
Pojedynczo wyciąg miazgi
zabawki z nacisk. w kształ-
kach geometrycznych i na
wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DZIENNIK POWSZECHNY

OGŁOSZENIA
za wiersz po 16 h., za
kady następny raz po
12 h.; druków ogłoszenia po
4 k. od wyraz (minimum
50 h.). Nadane za wiersz
po 16 h. Spół za każdą
stronę po koma 6.—. Za-
jęciem K 30.— za tydzień.
Wyższymi procenta tyła.
Biuro dziennikowe i ogło-
szeń Mariana Jagiello 7.
Administracja „NOWINY”
ul. św. Gertrudy 10, czwartek
godz. 9 rano do 9 wieczorn.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. św. Gertrudy 10. Telef. 340. „Nowiny” wychodzą o godz. 11, popoł. codziennie z wyjątkiem świąt.

O sejmową reformę wyborczą.

Dzisiejsze posiedzenie komisji. — Projekty i daty statystyczne. — Ważny moment.

Dziś zbiera się we Lwowie sejmowa komisja dla reformy wyborczej na posiedzenie, którego przebiegu i wyników cały nasz świat polityczny oczekuje z uwagą. Na to posiedzenie przybędą także Rusini, i to zarówno Ukrainy jak Starosini; czy jednak wezmą udział w obradach czy też usuną się po złożeniu jakichś deklaracji, nie wiadomo. Nowy marszałek hr. Gołuchowski, który jeszcze do Lwowa nie przybył, w obradach uczestniczyć nie będzie. Komisja zajmie się na dzisiejszym posiedzeniu przede wszystkim rozpatrzeniem dat statystycznych, przedłożonych przez burę statystyczne Wydziału Krajowego. Jak wiadomo w komisji wylonily się cztery projekty, mianowicie na podstawie 1) okręgow dwumandatowy, 2) okręgow trzymandatowy, 3) katastru narodowego i 4) geometryi wyborczej.

Aby mógł ocenić skutki każdej z powyższych zasad, potrzeba dokładnych dat statystycznych; dopiero teraz komisja otrzyma je z rąk Wydziału krajowego. Przewodniczący komisji dr Leo zaszwał w niedzielę do Krakowa telegraficznie referenta Wydziału dra Koszycę i konferował z nim przeto godzinę, aby zaszwał się gruntownie z przedłożonym materiałem.

Chwila obecna jest chwilą doniosłą — i może być decydująca. Na barkach przewodniczącego komisji dra Leo spoczęło wielkie zadanie skierowania sprawy reformy narzesze na drogę realną i osiągnięcia porozumienia z Rusinami. Rezultata obrad komisji oczekuje kraj cały z ciekawością i nadzieją, że tym razem obrady komisji pozytywnym wniechzone będą rezultatem.

Nowy marszałek Galicji.

Nominacja hr. Adama Gołuchowskiego. — Pismo odręczne monarchy do hr. Badeniego.

Cesarz postanowieniem z 14 bm. zamianował posła Adama hr. Gołuchowskiego marszałkiem krajowym Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskim i przy tej sposobności nadał mu godność tajnego radcy z uwolnieniem od taksy.

Równocześnie ten sam dziennik urzędowy ogłasza następujące, nader pochlebne pismo odręczne monarchy do ustępującego marszałka hr. St. Badeniego.

Kochany bratuo Badeniu! Ka memu żywemu ubolewaniu wgląd na zdrowie skłonił pana do przedłożenia mi prośby o zwolnienie go ze stanowiska marszałka krajowego w mojem królestwie Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskim.

Przychylając się w łasce do tej prośby, wspominam chętnie o wybitnych zasługach, jakie pan sobie zakarbiles przez szereg lat, stojąc na czelu administracji autonomicznej, jak i przy kierowaniu obradami Sejmu. Odznaczając się w równej mierze sprężystością, jak i znajomością rzeczy, popierałeś pan jak najusilniej czynności administracyjne kraju we wszystkich galeziach, podnieśles skutecznie poronzone pańskiej opiece gospodarze i kulturalne interesy i zapewniłeś sobie przez to trwałą i chwalebna pamięć we wszystkich kołach ludności. Równocześnie niestrudzenie dążyłeś przez pełne zaparcia pośrednictwo do wprowadzenia stosunków między oboma kraj zamieszkałymi szczerpami na te tory, które jedynie dają ręką i trwałego rozwoju kraju.

W ponownem uznaniu tego pełnego poświęcenia i użycia wszelkich sił działania w

razam panu moje specjalne uznanie i moje podziękowanie, łącząc jak najlepsze życzenia jego zdrowia i dalszej pomysłowości.

Wiedeń, 14 czerwca 1912.

Franc. Józef mp.
Heinold mp.

Nad polskiem morzem.

Poznań, 15 czerwca.

W sprawie wycieczek na polskiem morzem donoszą nam, że w Sopotach zawiązał się komitet trójbrorowy, który postawił sobie za zadanie możliwie wszechstronne zapoznanie bawiących tam gości kąpielowych z Kaszubami. Do tego celu sinyż mają wycieczki systematyczne do bliższych i dalszych wiosek kaszubskich i t. p. pod przewodnictwem znających dobrze te polać zagrożonej ziemi polskiej.

Dziecko przez pięć dni pogrzebane.

(Onis wewnątrz numeru).

Rękawiczki skórkowe jedwabne i nitiane. Woalki, Piedy angielskie damskie do powozu i podrózne. Kasety iz przyborni do paznocy. Wszystkie towary po cenach bez konkurencyi poleca

ANASTAZY FRONCZ
KRAKÓW, UL. FLORYAŃSKA 17.

Fabryczny skład
Kufrów, Waliz, Toreb, Necesserów i Torebek damsk.

cego ul. Tłacką. Tota napadli Pawliczek i Sekula. Pawliczek zadał Totowi ośm ran nożem, a Sekula zachęcał go słowami: „bij nożem”. Po dokonaniu zbrodni obaj zbiegli, a Tot przywieziono do szpitala zmarł następnego dnia. Zbrodniarzy schwytano.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał wydał na podstawie werdyktu przysięgłych wyrok, skazujący obu pod sądnych, Pawliczka i Sekulę na karę śmierci przez powieszanie. Po odczytaniu wyroku sąsiedzi obrzucili sędziów ściekiem obelg, wśród krzyków wyprawdano ich z sali.

Zamach rewolwerowy ucznia na profesora.

Zemsta za zła notę — Zamach w salki szkolnej.

Lwów, 16 czerwca.
Kronika zamachów studentów, których — obok samobójstw — zastraszający szereg w ostatnich czasach zanotowano nam przyszło, pomnożyła się znnowo o jeden tragiczny wypadek. Zazwyczaj zbrodnicze akty studenckiej zemsty i rozpacz wywołują się na le niezdrowych prowincjonalnych sióstr, tym razem widownia zbrodni była społeczną szkołą. Szczególnie, że zamach nie spowodował niebezpiecznej rany.

Ze Lwowa donoszą:
Pierwsza szkoła realna we Lwowie była w sobotę widownią tragicznego zajścia. Podczas lekcji matematyki w klasie IV uczeń Franciszek Stach strzelił do profesora Jana Schadena i ranił go w głowę.

Prof. Schaden pytał właśnie twego ucznia przy tablicy i stał obroniony piwno do klasy. Wtem siedzący w pierwszej ławce uczeń Stach, podniósł się w ławce i skierował rewolwer w stronę profesora. Rozległ się huk wystrzału. Prof. Schaden zachwiał się, z rany na głowie zaczęła broczyć krew. Powstało straszne zamieszanie, z którego korzystając młodziacy zbrodniarzy uciekli z klasy, zostawiając czapkę i książki.

Tercyanowi, którego spotkał na korywa-

zu, powiedział, że jeden z jego kolegów się zastrzelił, poczem zbiegł z I. piętra na parter i przez okno wyskoczył na podwórze, stąd zaś na ulicę, a następnie do domu.

Po zamachu, trącony w głowę prof. Schaden został wyprawdany z klasy. W salki konferencyjnej opatrzone go i odwieziono natychmiast na klinicę. Tu skonstatowano, że rana wcale nie jest niebezpieczna. Kula z rewolweru starego kalibru nie naruszyła kości, zeszliznęła się tylko po skórze znacząc szeroki ślad. Z kliniki odwieziono prof. Schadena do jego mieszkania w gmachu Szarych Kowców. Ślad jego jest obecnie zupełnie dobry, nie zachodzi również obaw jakichkolwiek komplikacji. Agenci policyjni udali się natychmiast do mieszkania rodziców Stacha, gdzie po krótkim, poczem po spisaniu na policyjny protokół, odstawiono go do sądu. Z ramienia Rady szkolnej krajowej dochodzenie w tej sprawie tak na miejscu w szkole jak i na policyjnej przeprowadził radca Zoll.

Stach zeznał na policyj, że zamiar zamachu powziął już dawno, zwielał jednak z wykonaniem, mając nadzieję, że prof. Schaden postępowanie, wedle jego mniemania, nie sprawi prawdziwie, zmien. Gły to się nie stało, przyszedł uzbrojony w rewolwer z silnym postanowieniem dokonania zamachu. —

Franciszek Stach liczył lat 16, jest synem latarnika miejskiego, jest, a względnie był uczniem IV klasy. Jest to średniego wzrostu brunet, o smagłej cerze, inteligentnym wyrazie twarzy. Syn bardzo biednych rodziców uczył się dobrze, notę z obyczajów miał zawsze bardzo dobrą, dopiero w ostatnim półroczu zaczął w matematyce trochę zwankować. Prof. Schaden wykazał go na obu konferencyjach, skutkiem czego z tego przedmiotu groziła Stachowi zła nota. — To było powodem, że Stach w ostatnich czasach chodził ciągle zdenerwowany. W sobotę zaś do tego stopnia był rozstrągnięty, że nawet nie odpowiadał na przysięganie przez kolegów stawiane mu pytania.

Prof. Schaden posiadał opinię profesora bardzo wyznawczego i wstrętnego.

Dziecko przepadł pięć dni pogrzebane.

(Pobry Instytucja).

W miejscowości Kaderba pod Strodubem w Poludniowej Rosji wybuchł w noc, niezdar, który obrócił w porzeczne prawie wszystkie domostwa, a rozmiary klęski, powiększyło trzęsienie ziemi, które nad fanem spowodowało runicie murów i ścian. Na ratunek przybył oddział saperów, który rozpoczął rozkopywanie gruzów. Dnia piątego po katastrofie, znalezione wśród rumowiska bezprzytomne dziecko, w którym jednak życie jeszcze nie zagasło.

Dziecko wyrzucane z kołtasy leżało wśród gruzu, a unikło zgniecenia dzięki helce, która je osłoniła. Dziecko, napojone mlekiem, odzyskało rychło przytomność i zostało uratowane.

Co słychać w mieście?

Kraków 17 czerwca.

Otwarcie III. mostu w Krakowie.

Otwarcie III. mostu na Wiśle w Krakowie odbędzie się już w najbliższych dniach. — Istnieje zamiar, aby otwarcia dokonać w dniu 29 bm. W dniu tym, jak wiadomo, przybywa arcyksiążka Karol Franciszek Józef do Krakowa, który nągdy w takim razie uczestniczyć w uroczystości poświęcenia i otwarcia nowego mostu.

Próba obciążenia mostu odbyła się już przed kilku dniami i wypadła nadzwyczaj dowodlajaco. Połączenia dróg dojazdowych od strony Krakowa i Podgórz z mostem zostały już również ukończone. Przed wjazdem na most od strony Krakowa została umieszczona rampa, ze względu na tor kolejowy między stacją Grzegorzki a gazownią miejską. Rampa ma znaczenie czasowe, gdyż, jak wiadomo, gazownia miejska ma być przeniesiona z ulicy Gazowej (co jednak nie rychło nastąpi).

Przyszły następcę tronu w Krakowie.

Komitet obywatelski, związany celem przyjęcia przyszłego następcy tronu arc. Karola Franciszka Józefa w Krakowie, kończy obecnie układanie szczegółowego programu, który w zasadzie zgodny jest z programem, ogłoszonym w „Nowinach” przed kilku dniami. Punktem kulminacyjnym programu będzie o godzinie 10-tej w. r. aut w Starym Teatrze na tysiąc osób (runt tylko z bufetem śniadkiem, chłodnikami i winem). Sale St. Teatru przybrane będą gobelinami i kwiatami. Dekoracje powierzone p. K. Fryczowi.

W komitecie wywodzi się projekt, aby podczas ranku w Starym Teatrze wystąpiło wesołe karawana w składzie, którego organizacją zająć się ma arc. mł. książę.

W kolach komitetu wyrażono życzenie, aby pary weselne zorganizowały się ze sfer mieszczczańskich, a nie z arystokracji (którzej udział zresztą byłby nie pewny ze względu na to, że wiele osób, które brały udział w kulgu i w weselu krakowskim podczas karawana „pod Baranami” — znajduje się obecnie po za Krakowem). Najbardziej zresztą słusznym jest życzenie, aby w przyjęciu urządzanem przez miasto było przedwzrostkiem mieszczastwo reprezentowane.

Doład nie jest jeszcze wiadomym, czy małżonka przyszłego następcy (p. arcyks. Małżonka przybędzie do Krakowa (ze względu na stan zdrowia, który w obecnej chwili wymaga w interesie dynastycznym wystrzeżenia

Zamach morderczy na całą rodzinę.

Tajemnicza zbrodnia. — Matka, 2 córki i syn mordowane podczas snu. — Podeszary ratunek. — Aresztowanie dorosłych synów. — Jakim moty?

Brzesko, 16 czerwca.
W nocy na 13 bm. dokonano we wsi Porębce uszwekiej pod Brzeskiem okropnej zbrodni, która w szczegółach dotyczących nie jest rozjaśniona. W wiosce tej mieszkała we własnym domu zamężna rodzina Szlągów. złożona z wdowy Cecylii oraz 2 dorosłych synów, Michała i Kornela, córki Agnieszki i Tekli, oraz nieletniego syna Ludwika. Wieczorem dnia 12 bm. około godz. 9-tej uciekły się zła rodzina do snu. Po północy wbiegli Michał i Kornel Szlągowie do domu sąsiadów, oddległego o 100 kroków, z prośbą o ratunek, gdyż do ich (Szlągów) domu wpadli bandyci i mordują matkę i rodzeństwo. Przywołany na pomoc gospodarz Radziądz podążył jak najspieszniej w towarzystwie młodych Szlągów do ich domu, gdzie zastali matkę i obydwie córki strasznie poranione i nieprzytomne, zaś nieletniego Ludwika lekko rananego. Sprawców nie było ani śladu.

Wkrótce nadeszli na miejsce zbrodni wachmistrz zandarmyry p. Antoni Kowalczyk i wdrożył dochodzenia, dzięki którym uchwycono rąbką tajemnicy. Wiedział on od kłeszcza proboszcza, że Michał i Kornel Szlągowie

żyją w niezgodzie z resztą rodziny — na miejscu zaś zbrodni nie znalazł śladów wargnięcia obcych ludzi z zewnątrz. Te okoliczności skierowały jego podejrzenie przeciw braciom Szlągom (nie więcej, że nie zbudzili oni na ratunek najbliższych sąsiadów, lecz zwrzali powołać do domu dalekiej położonego).

W toku rewizji znalazł p. Kowalczyk ukryte w sieniach ubranie jednego z braci, które miało na rękach, a jednak wykazujące ślady krwi — również drugi z braci miał ślady ubrane rękami. Te poszlaki skłoniły p. Kowalczyka do przysiężostowania braci Szlągów i do odstawienia ich do arestów sądowych w Brzesku.

Jak słychać, ofiary napadu nie dają wyjaśnienia, gdyż Agnieszka i Tekla Szlążanki odońły śmiertelne rany na głowie i nieprzytomne walczą ze śmiercią. Matka zaś Cecylia Szlągowa — również śmiertelnie ranna — i ciężki ranny Ludwik, napadnięci we śnie, również nie zorientowali się dokładnie z powodu ciemności i strachu.

Niewątpliwie dalsze śledstwo wyjaśni motywy tej okropnej zbrodni, która w całej okolicy wywarła przerażające wrażenie.

Wszystko jest znikome na tym świecie

do nabycia w drogerji Linka ul. Sławkowska. Reifer i Weindling
ul. Grodzka, Drog. Hanak i Sp. ul. Szewka, Drog. ul. Karmelicka, Drog. Zopoth ul. Sienna, Reim i Sp. Rynek, Linia A. B. główny skład. Skład apteczny „Sanitas” Kraków, ul. Długa 18.

a więc i Pani zgubi po użyciu kremu „Odaliske” a K 1 20 i mydła macierzankowego Bracha a 60 h. wagi. Prześle, plamy wątrobiane, rozmaite wryzuty skórne czerwoności nosa i rąk, uchroni skórę od pękania i zszorstkości, a dostanie pierc o śnieżnej białości i jedwabnej delikatności z tego powodu proszę Panię nie próbujecie dłużej swaj ciagłowości

pie i co moment wywołuje wybucha wesołości na widów. Uciecha jest Wspólna. Bawią się artyści u scenie i widzowie na sali.

Wodewil odegrano z temperamentem — wyreżyserowany był świetnie. Z grających zasłulił na wydzielenie pp. Orwid, Kolman, Tatrzafski, Bolesławski, Turski i Rebowski. **Zakończenie roku szkolnego.** W szkole dla dorosłych analfabetytów cywilnych, utrzymywanej staraniem Koła I T. S. L., odbyło się dnia 16 b. m. w budynku szkolny wydz. im. św. Florjana.

Na uroczystości tę przybyli: Prezes Koła p. Witold Ostrowski, członkowie zarządu ks. Piechnik, p. Wielgus, p. K. Haraschin oraz delegatka Koła VI T. S. L. p. Karolina Równa.

Po poplacie przemówił dyrektor szkoły p. J. Parczyński, podnosząc z uznaniem dobre rezultaty całorocznej pracy gronu nauczycielskiego oraz wyraził pełne uznanie p. Ostrowskiemu za poparcie szkoły, która dzięki możności pobierania nauki, której z niej nie mogli w młodym wieku korzystać. W dalszym ciągu przemawiał p. Wielgus, dziękując p. Parczyńskiemu w nader gorących słowach za 13 letnią bezinteresowną pracę, a grono nauczycielskiemu za bardzo dobre rezultaty, ks. Piechnik zachęcał frekwentantów do dalszej pracy nad kształceniem się.

Szkola liczyła 65 uczniów. Najstarszy uczeń liczył 52 lat, a najmłodszy 14. Następnie odczytano klasyfikację i rozdano nagrody wszystkim uczniom. Jako nagrody rozdano obrazy, oraz wiele książek. W imieniu uczniów podziękował zebrany Andrzej Krawczyk, uczeń liczący lat 51.

Wzschwytały Kongres esperantystów. Celem odpowiedniego pokazania Kongresowi zabytków krakowskich, Komitet zorganizował grupę przewodników po Krakowie, złożoną z młodzieży akademickiej. Grupa przewodników ofiarowała swą pomoc znani znawcy zabytków krakowskich pp. dr. H. Kunzele, dr. S. Elias-Radziowski i dr. Rydel.

Koło T. S. L. im. Tad. Kościuszki w Krakowie odbędzie d. 18 bm. o g. 7 wiecz. przy ul. Mikołajskiej L. 3. I p. w. Walne Zgromadzenie, celem wyboru delegatów na Walny Zjazd T. S. L. w Białej.

Zjazd kołoński. Dnia 29-go b. m. odbędzie się zjazd kołoński tych absolwentów, którzy w roku 1902 ukończyli krakowską Akademię handlową. Zgłoszenia przyjmują, Franciszek Maślana k., Kraków, Elektrownia miejska.

Z niedzielnego bójki. Kroniki pogotowia ratunkowego obfitywały ubiegłej niedzieli w mnóstwo wypadków pobicia szczególniej w nocy, gdy pod wpływem alkoholu wzrastał animusz i odwaga uczestników zabaw pod „Kogutkiem” „Krukiem” i t. d. Między innymi zgłosili się na stację pogotowia: Walenty Maraniec, ślusarz zam. w Podgórzu, pobity na Dajwórze przez nieznanymi mu napaśników z kłótni ranami na plecach. Szymczyk Wojciech, szewc, którego pobito w czasie, gdy zamierzał przepasać się troche na cmentarzu żydowskim. Stefan Podobrski pobity przez andrusów na Kaźmierzu z większą raną na brodzie i z silnie pokaleczoną twarzą. Najgroźniejsze ranę odniósł 29 letni wyrobnik z Podgórza Jan Malek, któremu tuwarzyszył jego Józef Tatara zadał pięć ran na głowie. Wieszano również pogotowie na godzinę 12, gdyż do ciężko ranego w skroni 40 letniego cieśli Michała Stróżka, zam. przy ul. Misyonarskiej 1. 15. Stróżka stawał jednak tak silny opór przybyłemu lekarzom pogotowia, że nie zdołano go opatrzyć.

Obrazy treści religijnej i rodzajowe, artystyczne reprodukcje w ramach gustownych. — Kwiaty metalowe do ozdoby ołtarzy. — Figury, krzyże, lichterze, lampki. — Książki do nabożeństwa, polskie, francuskie i niemieckie. — Portrety J. E. Księcia Biskupa Sapiechy w ramach po K. 10, 12, 14 i t. d. poleca po cenach najniższych.

Stanisława Szczęcha, lampiarza, pobili w sieni domo nieznaną sprawcy, przyczem zadali mu nożem dwie rany na głowie. Kolo mogilskiej rogatki pokłóli nożami nieznanymi wapiestki 20-letniego murarza Stanisława Miaskowskiego. Wszystkich opatrzywalu Pogotowie.

Włókna przejechany przez auto-mobil. W sobotę pop. najechał w Ryнку gl. na rogu ul. Szczepańskiej i sławkowskiej automobil oznaczony znakiem S. I. 157 na jadącego rowerem Wilhelma Wyjaszka, praktykanta firmy „Lord”, skutkiem czego rowerzysta doznał silnych potłuceń.

Ciężkie poparzenie. W niedzielę wieczór gotowała groch na maszynce spirytusowej p. Helena Stasiewicz; 25 lat licząca krakowka. W chwili gdy chciała zgładzić do garnka czy gorąco już ugotowała się, garnek przechylił się i cała jego zawartość wylała się na klatkę pierwszą pani S. przyczem Stasiewicz doznała ciężkich poparzeń na twarzy, pierśiach i na lewym przedramieniu. Pogotowie po zapotrzeniu pozostało ją opiece domowej.

Ujęcie złodzieja. Ubiegłej nocy zauważyli policyanci patrolujący w ulicy Smoleńskich dwóch mężczyzn, którzy na jego widok porużili niesiony tobełek, sami zaś zaczęli uciekać. Policyant puścił się za nimi w poogo i przytrzymał jednego z nich w osobie zanęgo policyj 32-letniego Jana Barana. Aresztowany podał, że wraz z drugim, który zdołał zbiec, niejakim Świętokowskim, zakradł się przez okno do jednego z mieszkań przy ulicy Smoleńskich, gdzie skradli porzucone rzeczy. W tobiełku porzuconym przez złodziei znalezione garderobę męską, zegarek i buty.

Krwawa bójka w karczmie. W karczmie Bałki na Dębniakach zabawiało się w niedzielę kilkunastu murarzy. W czasie tańca przyszło do kłótni o dziewięcyną pamiątkę „naręczony”, a 20 letnim Michałem Nowakiem, murarzem zamieszkałym w Dębniakach. Wtrąskie sprzeciżyli ujęło się za naręczonym kilku podchmielonych jego przyjaciół którzy dobywszy noży, zadali nimi kilkana-

Wielki pożar młyna parowego w Krzesławicach. Szkoła półmilionowa.

Wczoraj około g. 9 przed połud. zauważyła pani inżynierowa Matcylańska, żona kierownika młyna w Krzesławicach wieśni płożoną za rogatką mogilską, kłębę czarnego dymu, wydobywającej się z górnych kondygnacji cztero-żurawowego młyna. Praca w młynie — przy niedzieli — była wstrzymana a personal był w kociołce. Pożar wjeżdżąc chwili ogarnął cały gmach, który wplonął do szczytu, wraz ze znacznymi zapasami mąki i zboża.

Wyślano na miejsce nasz specjalny sprawozdawca w następujący sposób opisuje przebieg katastrofy:

Przyczyną pożara było prawdopodobnie zetknięcie się przewodów elektrycznych, które nastąpiło w godzinach rannych. Przez trzy godziny ogień tlił się wewnątrz gmachu i ogarnął coraz większe przestrzenie — gdy poraż spozstrzeżono, było już za późno na ratunek, gdyż cały obrzązki gmach stał w płomieniach.

Akcya ratunkowa. Na pomoc podeszły okoliczne straża parowa z Bieżycz, Krzesławic, Mogiły, Grabulowa i Wyciąż — lecz wobec niedostatku części aparatów, ratunek nie mógł być wydany. Okoliczna ludność wioślącka niechętnie brała udział w akcji ratunkowej. Jedynie w ojsko wośdą spisał

Z pamiatnych dni burzy na Węgrzech

Mr. Stefan Tizza udaje się na audyencyę do cesarza w Biegu wiedeńskim. (Według fotografii)

cie ciężkich ran Nowakowi. Jedną z nich sięga aż do płuca. Zawezwane pogotowie zapotrząwszy ciężko pokaleczonego Nowaka, przewziło go w ciężkim budzącym powazne obawy stanie do szpitala św. Łazarza. Komisarz w Bódwiu aresztował dzisiaj 3-ch sprawców pobicia Nowaka, a mianowicie Wojciecha Rzeszowskiego, Franciszka Orydę i Jana Sobczyk. Za dalszymi sprawcami, których jest jeszcze kilku zarządzoano poszukiwania.

Podgórz. Kradzież z włamaniem do mieszkania p. Kamieniarzycy przy ul. św. Florjana w Podgórzu zakradł się w niedzielę pop. nicznany sprawca i skradł tam kosztowności i garderobę. Za sprawcą śledzi policya.

Z kroniki żałobnej. Amalia Eibenschütz wdowa po bł. p. Aronie, zmarła w Krakowie w 71 r. życia.

Teatry i widowiska
—
REPERTUAR

- Opera. i operetka.
- Poniedziałek: „Noc w Wenecyi”
- Wtorek: „Tosca”
- Środa: „Wróg Kobiet”
- Czwartek: „Cyganyera”
- Piątek: „Wróg Kobiet”
- Sobota: „Carmen”
- Niedziela: „Tosca”
- Poniedziałek: „Wróg Kobiet”

Teatr na wystawie architektonicz.

- Poniedziałek: „Dwaniasce żon Jafeta”.
- Wtorek: „Dwaniasce żon Jafeta”.

Teatr w parku krak.

- Poniedziałek: „Jedn dwóch żon”.
- Wtorek: „Map dwa żon”

Teatr Nowości.

Przedstawienie o godz. 8 wiecz.

Edison.

Przedstawienie o godz. 8 wiecz.

Cyrk.

Przedstawienie o godz. 8 wiecz.

K. Zajackowski
Kraków, plac Marjacki I. 8.

wiązania, masy, żyły, zapasy mąki i zboża — wszystko pod państwa płomieni.

Wysokość szkody.

Splonął główny gmach miłny oraz dom administracyjny, w którym mieszkał dyrektor młyna p. Matlaszyski, który w czasie pożaru bawił w Krakowie. Dziwnym trafem ocalały stajnie, stojące tuż koło płonącego budynku.

Ocalał także sąsiedzienny z młynem dwór krzesławicki p. Cyhulskiego, splonął natomiast cztery dworski w którym mieściły się mieszczanka służby i sponęły trzy dacie polowane zagraby włocławskie: w osiedle Słezaka, Grucholskiego i Marcza. Wogóle niebezpieczeństwo wczoraj dał wsi było bardzo wielkie.

Młyn był własnością p. Wandy Kirchmayerowej a był ubezpieczony w Tow.

(Wzaj. ubezpiecz. w Krakowie na kwotę 300,000 koron — zaś zapasy w Tow. ubezpiecz. „Assicurazioni Generali” w Tryescie i „Danubaj” w Wiedniu. W magazynach znajdowały się znaczne zapasy zboża i mąki, należące do młyna oraz do obcych meczników wartości około 200,000 kor. Młyn krzesławicki został przed kilku dniami wydzierżawiony konsorcjum przedsiębiorców, nakłosego czelosty p. Matlaszyski z Podgórzem. Młyn ten — najstarszy parowy w okolicy Krakowa — był obiektem o przestarzałej już konstrukcji maszynowej. Ostatnio traktował r. m. Jankiewicz o kupno tego młyna. Właściciele żądali 400,000 kor. — a p. Jankiewicz dawał 200,000 kor. wskutek czego pertraktacje się rozłożyły.

Jak słychać młyn krzesławicki nie będzie więcej odbudowany.

Plotki o samobójstwie Macocha.

Macoch pisze nową obronę na Helię Krzyżanowską — Miejsce procesu.

proces. — Doniesienie karne na Helenę Krzyżanowską — Miejsce procesu.

Piotrków. (Tel. wł.) Podróżki o samobójstwie Macocha pozabawione są wszelkich podstępów. Macoch z całym spokojem przesiaduje w swej celi i zajęty jest pisananiem nowy, jak zamierza wygłosić w czasie II-go procesu.

W ostatnich dniach Macoch wniósł do władz doniesienie przeciw Helenie Krzyżanowskiej, iż ta posiada 17,000 rubli, które on skradł ze skarbczyka ja-

snogórskiego. Macoch w swem doniesieniu żąda, aby pieniądze te odebrała Krzyżanowska i oddała klasztorowi.

Drugi proces Macocha odhodzić się w październiku. Miejsce procesu jeszcze nie zostało wyznaczone, jednak w sferach sądowych panuje przekonanie, że proces odbędzie się w Warszawie.

Telegramy „Nowin”.

Posedzenie komisji dla sejmowej reformy wyborczej.

Lwów. (Tel. wł.) Dzisiaj odbyła się posiedzenie komisji, na którym przemawiał referent Wydziału kraj. dr. Kasznicza. Wiadomo, jakoby dr. Staryński złożył mandat referenta jest nieprawdą.

Ugoda czesko-niemiecka dojdzie do skutku.

Praga. (Tel. wł.) Nie ulega wątpliwości, że w łonie Sejmu czeskiego przyjdzie teraz do częściowej ugody między Czechami a Niemcami. Skutek tej ugody będzie taki, że w lipcu zwolony będzie Sejm czeski na krótką sesję, na której Sejm uchwali podwyższenie pensji nauczycieli ludowych oraz podwyżkę krajowego podatku od piwa. Ta ostatnia uchwała uchroni skarby krajowy od grożącego bankructwa.

Jasną jest rzeczą, że uroda czesko-niemiecka, choćby tylko częściowa, wpłynie dodatnio na stosunki czesko-niemieckie w parlamencie.

Ustawa wojskowa zapewniona.

Głosy prasy wiedeńskiej. (Telefonem od naszego korespondenta.) Wiedeń. Komisja wojskowa ukochy jutro (wo wtorek) drugie czytanie ustawy wojskowej, która — co nie ulega obawie żadnej wątpliwości — zostanie w całości uchwaloną w terminie do 25 bm. tak, jak sobie tego życzył obecny gabinet.

Część poniedziałkowej prasy tutejszej, która z rączy mionego przesilenia parlamentarnego spodziewała się (co było jej położeniem życzeniem), obalenia obecnego gabinetu hr. Stürgkh'a, wysłania w dzisną Izbę posłów i zaręczą jej brak godności i zbytnią uległość wobec rządów.

Spisek na życie Cujaja? — Rewizja w Zadarze i w Pradze.

(Telefonem od naszego korespondenta.) Wiedeń. Na żądanie policji chorwackiej dokonała policja dalmatyńska w ostatnich dniach szeregu rewizji i aresztowań w Zadarze (stolicy Dalmacji). Policja chorwacka wpadła podobno na trop szeroko rozgłoszonego spisku na życie Cujaja; stady spisku wiodą aż do Dalmacji.

Także w Pradze dokonano licznych rewizji w sferach studenckich i aresztowano 2 Chorwatów, studentów tamtejszego uniwersytetu czeskiego, którzy mieli być zawiązani w aferę za machu na Cujaja.

Olbrymie zbrojenia morskie Rosyi.

Petersburg. (Tel. wł.) Dumą uchwalila już półtora miliarda rubli na tak zwany „mały program” budowy floty. Program ten, który będzie przedłożony nowej, IV-tej Dumie do uchwalenia, ma na celu stworzenie zupełnie nowej floty bałtyckiej. Będzie się ona składała z dwóch eskadr, z których każda będzie liczyła po 12 dreadnoughtów, 9 krążowników, 36 torpedowców i 19 łodzi podmorskich. Idea projektu powyższego planu jest zamiar, by rosyjska flota bałtycka dorównała w zupełności bałtyckiej flocie niemieckiej. Oprócz tego zamierza Rosya swo-

żyć zupełnie nową eskadrę czarnomorską, której budowa adoli porównawczo w ścisłym związku z identycznym planem Turcji. Jasną jest rzeczą, że powyższe zbrojenia mogą się pochłania kwotę znacznie większą, aniżeli 2 miliardy rubli.

Z wojny włosko-tureckiej.

Wyglądanie Włochów pod Mitrah. — Klęska Włochów pod Lebta. — Interwencja Anglii?

Rzym. Agencja Stefani donosi; Ubiegłemu przbył korpus ekspedycyjny pod komendą generała Cameriny, eskortowany przez okręty wojenne dywizji admirała Borea Rizego, przed Mitrah. O wschodzie słońca wysadzono na ląd batalion marynarzy, który zajął wzgórze na południe od Buzseta. Równocześnie rozpoczęł okręt wojenny „Re Umberto” ogień na grupy Arabów, którzy chcieli przeskoczyć w lądowaniu. O godzinie 6-tej rano obsadzono także Magabuti i Buzseta.

Konstantynopol. Ministerstwo wojny donosi o bitwie pod Lebta w dniu 12 b. m.; że Turcy i Arabowie zatakowali dwie obwarowane pozycje włoskie. Atak się nie udał; po 7 godzinnej walce obrony pozycje zostały zupełnie zniszczone.

Druga kolonna turecko-arabska wyruszyła aż ku wybrzeżu i zatakowała włoski obóz w gaju palmowym. Wiele Włochów zginęło, reszta schroniła się do twierdzy. — Włoskie wojsko z Homs otrzymało kontratak, zostało jednakże odparte. Pomiezań Homs, Sidibark i Markah broniące były przez ogień działowy floty, nie mogli się Turcy utrzymać w zajętych pozycjach. Straty Włochów wynoszą w zabitych 17 oficerów i więcej niż 1000 żołnierzy (Turcy mieli 103 zabitych i około 700 rannych).

Ateny. Ag. ateńska donosi z dobrego źródła, że Anglia nie zgodzi się na dalszą akcyę Włochów na Morzu Egipskiem i zdecydowana jest poprze Turcyę.

O konferencyę międzynarodową w sprawie zakończenia wojny.

Rzym. (Tel. wł.) Dzisiejsze dzienniki włoskie, między nimi także poważna „Stampa” turyjska ponownie przyniosły wiadomości, że rząd francuski wraz z angielskim i rosyjskim czynią starania w sprawie dojścia do skutku konferencyi międzynarodowej. Włochy przystąpią do tej konferencyi — lecz nie ulega wątpliwości, że Turcyę udzieli w tej mierze odpowiedzi odmownej, wobec czego szanse konferencyi są bardzo słabe.

NADESKANE.

Za stałą miesięczną lub tygodniową płacą potrzebni są zaraz chłopy oraz starsze osoby. Zgłaszać się należy w adm. „Nowin”

MOJE STARE

dotychczas nie posiadał, aby do pieleniowania, który stywał tylko mydła z liliowego miłka ze znakami konika, wyrobu Bergmanna i Spółki w Tschelch pod Zabł. — Wszędzie do nabycia po 60 kłobryz za sztukę. 350

„LE GRIFFON”

prawdziwe francuskie papierki cygarętowe wszędzie do nabycia. 506

Potrzebny wózek z koniem

od godz. 1 do 2-giej.

Złożenie w administracyi „Nowin”.

Największy skład przyborów i szat kościelnych.

• KONSTANTY WITKOWSKI RODAS
Kraków, Rynek gł., Linia A-B L. 46G.

765

PIEGI

Do sanacji pięgów używają najrozmaitszych środków. Wszystkie te środki oparte są na jednakożym zasadach mianowicie na wyliczaniu pięgów. Ten sposób postępowania nie jest właściwy. Chceć usunąć pięgi, nie wystarczy ich wybielić, gdyż po przerwanym kursacji pięgi wystąpią ponownie. Trzeba je przede wszystkim usunąć. Usunąć pięgi można tylko zapomocą tak zw. „Sanit-Creme”. Wzrast należy co dwie lub trzy godziny natarć tym kremem i następnie zmyć mydłem. Ten sanacyjny krem usuwa pięgi zupełnie w krótkim czasie i czuje się piękna, rumiana i śmiała. Krem ten sprzedawany jest pod kierunkiem prof. uniwersyteckiego dra Hagera a prawie chroniony i jest dziś jedynym pod gwarancją, skutecznym działającym środkiem, przy tem zupełnie nieszkodliwym. Pośledzie jedno wystarczą. Cena kor. 2,50, pięć kor. 2,80 frank. Zamówić ze szaliczką lub przez nadawaniem gotówką i w markach poczt. lub przekazem. J. KUKLA, Praga, ul. Perłowa 35.

Magazyn Mebli i Zakład tapicersko-dekoracyjny.

Kajetan Dudziak

Kraków, Floryjańska 36, I. p.

„Merkury“
Gazeta Losowań i Handlowa
Dokładne wykazy wszystkich losowań o o o o o
Popularny dziak handlowy i gospodarczy o o o o o
Bezpłatny dodatek
„Rocznik finansowy” zawierający wykazy najbardziej wygranich i wiadomości handlowe. Prenumerata cieższa 2 K. 60 k. półroczna 1 K. 100 k.
Adres: Administrator, Merkuro w Krakowie, ulica Floryjańska 3, c. o. o. o
Numera okazowe darmo.

60 Koron tygodniowo
wielce sprawnie! także więcej, albo 50—60% prowizji otrzymanej každy, kto samie siebie rozpraszają, przy pomocy tych szczytów i towarów, pomiędzy ktorými znajdują się ostatnio nowość i bezkonkurencyjne masowe produkty, szczególnie takie artykuły, które nie byływabywają w kasie, rodzinnie i gospodarstwie.
Dowiedzcie oryginalnie zamówić, ze dnia mym urządów, gdzie im towary dotad wprowadzone były, więcej niż 30 koron dziennie zarobku.
Zastępowo odda się jako głównym jako poleczone sągale. Korespondencja w języku niemieckim. Zapytanie wystarczą na porządowe. Wykazanie i dziela darmo i opłatnie. 767
Atena Eruby, Müllitz (Marawa).

Pracownia
262 tapicerska
SZRABISZNA MARZANSKIEGO
znajduje się obecnie przy ul. Zacisze 1. 10.
Panna
Inteligentna
czarna i sukna posiadaj
modestnie i lub racjonalnie
Adela - restauracja Kraków.

90
balony konstante kształce
starej polonij H, zirciwolowego zaleśdici
polonijnego, które po-
się w jak spiesznie mo-
żenie waga sono za-
bezpieczeństwa nadmier-
nej ilości potomstwa.
Się do zaparowania. W
Dzielnicy wyprzedzo-
dłokawa wypłynę, ob
w awie meracha
pocztowych.
de Carl A. KAUPA
BERLIN S. W. 20
Lindenstr. 1.
510

Używana lokomobila para-
wa 10—10 HP.
Używany motor gazowy
1—3 HP.
Używany motor gazowy
6—8 HP.
Używana maszyna parowa
z kotłem 8—8 HP.
W barzo dobrzym stanie
tanie do sprzedania wido-
mości w firmy:
GERTLER i BRAND
SKA MARZANOWICZ I INSTY-
TUCYJNY TECHNICZNY
Kraków, Gólcieja 10.
Telefon 907. 633

W Poroninie
do wynajęcia pokój umie-
blowany obszerny sienniczny
dla 2—3 Piek. Cena 100 K
za 2 miesiące wakacyjne.
Adresować: Pania Morska
Poronin post-restaunte.

Włodsza panienka
potrzebna zaraz do sklepu w Krakowie. — Wiadomość, przez grzeszną, w Biurze dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Jagiellońska 7 (obok ul. Szewskiej).

WILLA

składająca się z 5 pokoi, werandy, kuchni, przedpokojem i t. p. w całości lub częściowo zaraz do wynajęcia. Kraków, Nowa Wieś. Wiadomość w Biurze dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca Kraków, Jagiellońska 7.

Kwizdy FLUID

Fluid dla turystów
Odkazuje wypoczątkowe, wosne
wzrostu w celu wywołania
i wywołania energii i wzmożenie
Kondycja następuje przez po-
dobne przetrzymanie, białej
w kłótni, jest to normalne
wzrostu. Terapię opiera, ciałem
i zdrowie i zdrowie i zdrowie
do skutku do wzrostu i
złoty i do wzrostu i zdrowie
Cena całej butelki K. 1,50
pół
Przedsiębiorstwo w aptekach
i składach, w całej Ameryce i
Główny skład:
Franciszek Jan Kwizda
ul. K. antykapoł węgierski, kod. 700000 i kod. 800000
odwójny dostawa. Stawski 2112. Kraków kod. 1000

Chłopców lub dziewcząt
dd roznoszenia gazet za stałą płacą poszukuje:
Biuro dzienników i ogłoszeń
MARYANA HUPCZYKA
Kraków, Jagiellońska 7. (róg ulicy Szewskiej)

HERMAN HEJERMANS.
SZCZURY WODNE
EZECHIELA WILDEGO OSOBLIWA
HISTORIA.
(11) *Tłumaczyła Marbur.*

O jakże ożyły wspomnienia mej młodości! Piętnaście lat temu również w towarzyszyście dziadka schodziłem po tych stopniach. Wówczas mnie dzwoniły zęby ze strachu, dziś on szleł obok mnie błądy i drżają, a ja udawam się bobatera.
Lataraka oświecila niepewnym światłem płyty ścien, zabłysnęła na wodzie i nakazała ruszyć, przez który dawniej wicher tak gwizdał, obecnie odsunięty jak pokrywa z garnka!
— Dziwnie! — rzekłem mimowolnie głośno. To spowodowało, że dziadek jednym skokiem nieciał do sieni z widocznym zamiarem zrobienia jakiegoś nowego szalenstwa. Przyłapałem po przy bramie.
— Sacre non do Dieu! Nie zostanę tam ani minuty! zawołał z głębokim przerażeniem na twarzy.
— Dziadku! rzekłem z udawanym spokojem. Zaczniemy już jak dziecko. Widzisz przecie, że ci ludzie wyszli.
— To nieprawda — nieprawda! wołał,

nie odwracając oczu od piwnicy, słyszałem ich przeceli i nie ruszałem się z miejsca. Kiedy drzwi nie zabijesz gwóźdźkami, nie będą już wogóle konieczni w domu! Nie widziałem go nigdy jeszcze tak wzburzonego. Próbowałem na tymczasem, zeszedłem jeszcze raz z ławarka do piwnicy; wszystko to stara, zamiasł uspokoić, więcej jeszcze denrowało.
Wreszcie przyniosłem dwa żelazne kółka, wkładłem je przez drzwi i przeciągnąłem przez nie duża kłódka, aby starca zapamięd, że już żadne duchy nie wejdą do domu.
Lecz szalona ta przyszoła zbyt silnie podzielała na niego. Nie jadt nic i już o piątę położył się do łóżka, mimo to jednak co chwila zrywał się, patrzeć czy go nie opuszczam.
Gdy mie nie widział pytał placziwie: „Ezechieli, gdzie jesteś? Jestem chory, chory!”
Owijałem go wtędy w kołdrę i upakajajem; sam jednak z natężoną uwaga nasłuchiwałem ciągle.
Najcięższy szmer w domu napędził mie trwoga, każdy krok napędził nadzieją, że zaginiem wracają.
Okolo dziesiątej dziadek usnął i począł chrapać. Zwykle jego chrapanie denrowało mnie, — dziś byłem kontent, że dawał mi już spokój.
Postanowiem czytać bajki Lafontaine, a lo

mdłym równie dobrze łapał muchy, lub lrocy gwizdał na niebie.
Niespokojnie chodząc po pokoju, gryzłem paznokcie i drżałem ciężko zegar bliż poczaj.
Wreszcie o dziesiątej wzięłem lampę i zeszedłem na dół. Słuchałem oczami i uszami, bałem się własnego cienia, bałem ciemności i bałem chrapania dziadka, które głoźnie za mną brzmiało.
Wyjrzałem na nico.
Noc była ciemna ale ciepła, a wokoło nie widać było ani żywego ducha.
Gdy się cofnąłem do sieni, przerażeniem się nagle śmiertelnie!
Mogę powiedzieć, że „skamieniałem!”
Mówią że w takich wypadkach „włosy na głowie powstają”, ale to zbyt słaby wyraz. Nie! Byłem po prostu przez chwilę martwy ze strachu widząc, że drzwi piwnicy z lekka się poruszyły i ktoś cicho do nich zpukał.
ROZDZIAŁ TRZECI.
Cezary Reich — wymalca.
Wspominałem wyżej, że nie śmiertelny strach ogarał na widok poruszających się drzwi piwnicy i na odgłos lekkiego pukania. (C. d. n.)

